

רשומות

הצעות חוק

ה מ מ ש ל ה

7 ביולי 2025

1882

י"א בתמוז התשפ"ה

עמוד

הצעת חוק לתיקון ולהארכת תוקפן של תקנות שעת חירום (חרבות ברזל) (הארכת מעצר לחשוד
בעבירת ביטחון) (תיקון מס' 6), התשפ"ה-2025 876

הצעת חוק לתיקון ולהארכת תוקפן של תקנות שעת חירום (חרבות ברזל) הארכת מעצר לחשוד בעבירת ביטחון) (תיקון מס' 6, התשפ"ה-2025

1. תיקון סעיף 1 בחוק לתיקון ולהארכת תוקפן של תקנות שעת חירום (חרבות ברזל) (הארכת מעצר לחשוד בעבירת ביטחון), התשפ"ד-2024, בסעיף 1, במקום "ו' באב התשפ"ה (31 ביולי 2025)" יבוא "י"א בשבט התשפ"ו (29 בינואר 2026)".

ד ב ר י ה ס ב ר

הצורך הברור בהבטחת האינטרס הלאומי שבשמירה על חיי אדם כמו גם בקידום החקירה, מציבים לפני גופי החקירה אתגרים חסרי תקדים. בשים לב למורכבות הרבה כאמור, ברור מעבר לכל ספק כי סדרי הדין הקבועים היום בחוק המעצרים לעניין החזקת עצורים בטרם הגשת כתב אישום נגדם, שנועדו לחקירות פליליות ממוקדות ותחומות, אינם מתאימים לנסיבות יוצאות הדופן של המלחמה, ונדרש הסדר חוקי אחר בנושא.

לנוכח האמור והדחיפות המיוחדת לקביעת הסדרים בנושא הארכות המעצרים של אותם עצורים, ביום כ"ג בחשוון התשפ"ד (7 בנובמבר 2023) הותקנו תקנות שעת חירום (חרבות ברזל) (הארכת מעצר לחשוד בעבירת ביטחון), התשפ"ד-2023 (להלן – תקנות שעת החירום), אשר שינו את התקופות המפורטות בסעיף 17(א), (ב) ו-17(ד) לחוק המעצרים, החלות על "עצור" כפי שהוא מוגדר בתקנות שעת החירום. תקנות שעת החירום הותקנו לתקופה של שלושה חודשים, זאת בשים לב לסעיף 39(ו) לחוק-יסוד: הממשלה, הקובע כי "תוקפן של תקנות שעת חירום יפקע כעבור שלושה חודשים מיום התקנתן, וזולת אם הוארך תוקפן בחוק".

לפיכך, ובשל הצורך הביטחוני והחקירתי בהמשך הארכת מעצרים של העצורים האמורים, קידמה הממשלה הצעת חוק להארכת תוקפן של תקנות שעת החירום, והתאמתן למצב. בהתאם לכך, ביום כ"ו בשבט התשפ"ד (5 בפברואר 2024) נכנס לתוקף החוק לתיקון ולהארכת תוקפן של תקנות שעת חירום (חרבות ברזל) (הארכת מעצר לחשוד בעבירת ביטחון), התשפ"ד-2024 (להלן – החוק), אשר תיקן את תקנות שעת החירום והאריך אותן עד יום י' באדר ב' התשפ"ד (20 במרץ 2024). בהמשך, בשל הצורך הביטחוני והחקירתי הוארך תוקפן החוק כמה פעמים, עד יום ו' באב התשפ"ה (31 ביולי 2025).

בהתאם להסדר בחוק "עצור" מוגדר כחשוד בעבירת ביטחון בשל פעולות האיבה, המוגדרות כפעולות האיבה שהתרחשו מיום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) עד יום כ"ח בתשרי התשפ"ד (13 באוקטובר 2023), ובשל פעולות המלחמה, המוגדרות כפעולות המלחמה בחבל עזה החל ביום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023). עוד מגדיר החוק "הליכי חקירה" במובן רחב, כחקירת פעולות האיבה בכללותן, כנגד כלל העצורים והמעורבים

סעיף 1 ביום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023), החלה מתקפת טרור רצחנית מרצועת עזה על מדינת ישראל שבעקבותיה החליטה ועדת השרים לענייני ביטחון לאומי (הקבינט המדיני-ביטחוני) על נקיטת פעולות צבאיות משמעותיות, בהתאם לסעיף 40 לחוק-יסוד: הממשלה, והוכרו בצה"ל על מצב "חרבות ברזל". כמו כן, הוכרו על מצב מיוחד בעורף בהתאם לחוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א-1951, תחילה על ידי שר הביטחון ביחס לחלק משטח המדינה ובהמשך על ידי הממשלה ביחס לשטחי מדינת ישראל כולה. הכרזה זו הוארכה מוזמן לזמן על ידי הממשלה, באישור ועדת החוץ והביטחון של הכנסת ונכון ליום זה, ההכרזה חלה בחלק משטח המדינה, ועומדת בתוקף עד יום י"ט בתמוז התשפ"ה (15 ביולי 2025).

במהלך הלחימה נתפסו בשטחה של מדינת ישראל מחבלים רבים, ולגבי רבים מהם מתקיים הליך חקירה פלילי בחדש לעבירות ביטחון, כהגדרתן בסעיף 3(ב3) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן – חוק המעצרים).

חקירת המחבלים שלקחו חלק במתקפת הטרור מורכבת וחריגה, ולה מאפיינים ייחודיים שטרם נודעו כמותם בישראל: החקירה מתייחסת לפשעים האזרחיים שביצעו המחבלים, אך ככלית גם להפיק מידע רב ערך להמשך הלחימה; היא נוגעת לעשרות זירות שבהן התחוללו הפשעים; יש מספר גדול של מחבלים שביניהם קשרים מגוונים; מספר הקורבנות והעדים הוא עצום; היקף הראיות הוא עצום; החקירה התנהלה בתחילתה בזמן לחימה קשה באזורים שבהם בוצעו הפשעים, ונוסף על כך חלק מהזירות הוכרו כשטח צבאי סגור והיה קשה להגיע אליהן לאיסוף ראיות, וכן תחת התקפות רב-זירתיות בעיקר באמצעות ירי מרחוק. מאז מתנהלת החקירה במקביל ללחימה ולקרבות שעדיין נמשכים בשטח עזה.

בשל מספר העצורים ומורכבות החקירה כמפורט לעיל, החקירה הפלילית צפויה לארוך עוד פרק זמן של כמה חודשים. לצורך כך, הוקם במשטרת ישראל צוות חקירה ארצי מיוחד, אשר פועל לחקירת המחבלים הרבים שנעצרו ולאוסוף ראיות בעשרות זירות טבח בעוטף עזה.

כמו כן התווסף מספר לא מבוטל של מעצרים במסגרת אירועי הלחימה בחבל עזה, הנמשכים גם בימים אלה. הלחימה הנמשכת, החקירה המורכבת בכללותה, וכן

¹ ס"ח התשפ"ד, עמ' 500; התשפ"ה, עמ' 294.

דברי הסבר

מאז הארכת תוקפו של החוק לאחרונה נעצרו נחקרים חדשים והתווספו ראיות חדשות אשר הצריכו ביצוע פעולות של השלמת חקירה לגבי הנחקרים. בשל המשך קיומו של הצורך הביטחוני והחקירתי בהמשך החזקת העצורים אשר נכנסים בתחולת החוק, במעצר נדרשת הארכה נוספת של תוקפן של תקנות שעת החירום, במסגרת הארכת תוקף החוק. לפיכך מוצע לתקן את החוק, אשר עומד לפקוע ביום ו' באב התשפ"ה (31 ביולי 2025), ולהאריך את תוקפן של תקנות שעת החירום, פעם נוספת, עד יום י"א בשבט התשפ"ו (29 בינואר 2026).

בגין אירועים אלה, לרבות חקירת שלבי התכנון וההיערכות שקדמו לביצוע המעשים, וקובע כי לגבי עצור כהגדרתו בחוק, יקראו את חוק המעצרים כך שעל מי שנכנס בתחולת החוק ונעצר בצו בית המשפט יחולו תקופות מעצר ארוכות יותר, בנות 45 ימים כל אחת. נוסף על כך תקנות שעת החירום תוקנו כך ששופט רשאי להורות על תקופת מעצר קצרה מהתקופה האמורה, מטעמים מיוחדים שיירשמו. כמו כן נקבע בחוק כי לא יחולו על עצור לפיו הוראות סעיפים 59 ו-62 לחוק המעצרים, וכי לא יחולו על עצור שהוא קטין הוראות חוק הנוער (שפיטה), ענישה ודרכי טיפול), התשל"א-1971, בדבר תקופות מעצר קצרות יותר, וכן לא תחול ההוראה שבסעיף 47 לחוק המאבק בטרור, התשע"ו-2016.

